

КАФЕДРА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

з дисципліни «Історія та культура України»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень	Курс	I
Ступень освіти	Бакалавр	Семестр	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру і кіно», «Акторське мистецтво театру ляльок)	Лекції	12
	Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок)	Семінари	20
Статус	Обов'язкова	Практичні	-
		Індивідуальні	-
		Самостійна робота	88
		Семестровий контроль	Екзамен: 1

Інформація про викладача	
ПІБ, посада	Харченко Артем Вікторович, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Kharchenko.pdf
e-mail	81archi19@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Історія та культура України» складений відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів та навчальних планів. Силабус визначає обсяг знань здобувачів вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійних програм, алгоритму вивчення дисципліни «Історія та культура України», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання здобувачів.

Метою вивчення дисципліни є формування знань про історію України та сутність вітчизняної культури, її різновиди та історико-типологічні ознаки, про людину – творця культури. Отримання здобувачами фундаментальних знань з історії України як підґрунтя формування світогляду відповідального громадянина, носія інтелектуальних, моральних та естетичних якостей гідних високоосвіченого спеціаліста.

Згідно з вимогами освітньо-професійних програм здобувачі повинні **знати**:

- концептуальні підходи до аналізу та узагальнення історичних фактів та явищ;
- місце подій вітчизняної історії в світовому та європейському історичному процесі;
- сучасні підходи до періодизації української історії;
- історичні витоки, етапи формування та особливості розвитку українського суспільства;
- основні історичні форми державності на українських землях, етапи та особливості розвитку українського національного руху;
- сутність та зміст теоретичних проблем сучасної української культурології;
- характерні риси, видатних персон та культурні пам'ятки, які визначали етапи розвитку вітчизняної культури.

Уміти:

- аналізувати важливі події та явища української історії в контексті світової та європейської історії;
- вести дискусії щодо суспільно-значущих проблем, відстоювати власну громадянську позицію;
- володіти методикою історіографічної критики, уміти виявляти тенденційну інформацію, пояснювати її необ'єктивність та самостійно інтерпретувати зміст досліджених матеріалів;
- розрізняти світогляд історичних епох;
- розуміти та оцінювати досягнення української культури;
- використовувати засвоєні культурологічні знання для формування власної культури;
- збагачувати власну духовну культуру самоосвітою, творчо працювати над поглибленням та вдосконаленням культурологічних знань.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних компетентностей**:

- **ЗК01.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- **ЗК02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій
- **ЗК04.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК06.** Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- **ЗК08.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

спеціальних (фахових):

- **СК02.** Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.
- **СК05.** Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
- **СК08.** Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.
- **СК09.** Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.
- **СК11.** Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

Програмні результати навчання.

У результаті навчання здобувач освіти повинен:

- **ПРН01.** Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.
- **ПРН03.** Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
- **ПРН06.** Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір
- **ПРН08.** Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.
- **ПРН14.** Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту.

Перелік тем

Тема 1. Вступ до курсу. Давня Русь. Культура вітчизняного середньовіччя (IX–перша половина XIII ст.).

Тема 2. Українські землі у складі Литви й Польщі. Український Ренесанс (XIV–перша половина XVII ст.).

Тема 3. Українські землі в часи існування козацької держави. Культура Нового часу (XVII–XVIII ст.).

Тема 4. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій. Процеси модернізації та націотворення в XIX ст.

Тема 5. Револьюційні події 1917–1921 рр. в Україні.

Тема 6. Україна в міжвоєнний період (1921–1939 рр.).

Тема 7. Україна в Другій світовій війні (1939–1945 рр.).

Тема 8. Гуманітарні катастрофи першої половини XX ст. на українських землях: Голодомор, Голокост, депортація народів Криму.

Тема 9. Тенденції і протиріччя розвитку України в 1945–1985 рр.

Тема 10. Україна в роки Перебудови й розпаду СРСР (1985–1991 рр.)

Тема 11. Розвиток сучасного українського суспільства. Сучасна українська культура (1991–2021 рр.).

Тема 12. Історична політика та історична пам'ять в практиках та дискусіях сучасної України (1991-2021 рр.).

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські/індивідуальні заняття та самостійна робота, есе, презентація.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger тощо.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно	FX

1–34	Незадовільно	F
------	--------------	---

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

90–100 балів. Здобувач цілком володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, зміст теоретичних питань розкриває усебічно, практичні завдання виконує правильно, використовуючи при цьому надану літературу.

82–89 балів. Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, достатньо повно його викладає під час усних доповідей та письмових відповідей, здебільшого розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому надану літературу. Висвітлення деяких питань не відзначається достатньою глибиною та аргументованістю, здобувач припускається окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок.

75–81 балів. Здобувач загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей. Відповіді не містять результатів глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації. Здобувач припускається окремих суттєвих неточностей та незначних помилок.

64–74 балів. Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, припускається суттєвих неточностей.

60–63 балів. Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його поверхово, без аргументації та обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, припускається суттєвих неточностей.

35–59 балів. Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних та письмових відповідей, припускається суттєвих помилок.

1–34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Викладання дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність».

Рекомендована література

1. Abramson H. A Prayer for the Government: Ukrainians and Jews in Revolutionary Times, 1917-1920. Cambridge : Harvard University Press. 296 p.
2. Magocsi P. R. A History of Ukraine: the Land and Its People. Toronto : University of Toronto Press, 2010. 896 p.
3. Plokyh S. The Gates of Europe: a History of Ukraine. NewYork : Basic Books, 2015. 432 p.

4. Snyder T. Black Earth: The Holocaust as History and Warning. New York : Tim Duggan Books, 2015. 480 p.
5. Yekelchuk S. Stalin's Empire of Memory. Toronto : University of Toronto Press, 2004. 231 p.
6. Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті. Київ : Ніка-Центр, 2016. 440 с.
7. Гнатюк О. Прощання з імперією. Київ : Критика, 2005. 528 с.
8. Грицак Я. Нарис історії України. Київ : Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.
9. Диса К. Історія з відьмами. - Київ : Критика, 2008. 302 с.
10. Касьянов Г. Danse macabre: голод 1932-1933 років у політиці, масовій свідомості та історіографії : монографія. Київ : «Наш час», 2010. 271 с.
11. Когут З. Коріння ідентичності. Студії з ранньомодерної та модерної історії України. Київ : Критика, 2004. 351 с.
12. Нові підходи до історіописання / за ред. П. Берка. Київ : Ніка-Центр, 2010. 638 с.
13. Петровський-Штерн Й. Анти-імперський вибір. Постанова українсько-єврейської ідентичності. Київ : Критика, 2018. 432 с.
14. Плохій С. Наливайкова віра. Козацтво та релігія в ранньомодерній Україні. - Київ : Критика, 2006. 495 с.
15. Українські жінки у горнілі модернізації / за ред. О. Кісь. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2017. 304 с.
16. Шпігельман А. Маус / А. Шпігельман. - Київ, 2020.
17. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ : Критика, 2007. 375 с.
18. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. Київ : Критика, 2005. 584 с.